

Chorvatsko má první elektrobus. Elektrický Crossway LE

15.04 2025 19:34, Libor Hinčica, Autobusy

Chorvatsko až dosud odolávalo tlaku na zařazování nových bezemisních vozidel do veřejné dopravy, dne 29. 3. 2025 se však začala psát historie nasazení elektrobusů i v zemi červeno-bílé šachovnice, když byl slavnostně představen první vůz v podobě 12m vozu Iveco Crossway LE CITY ELEC v Záhřebu.

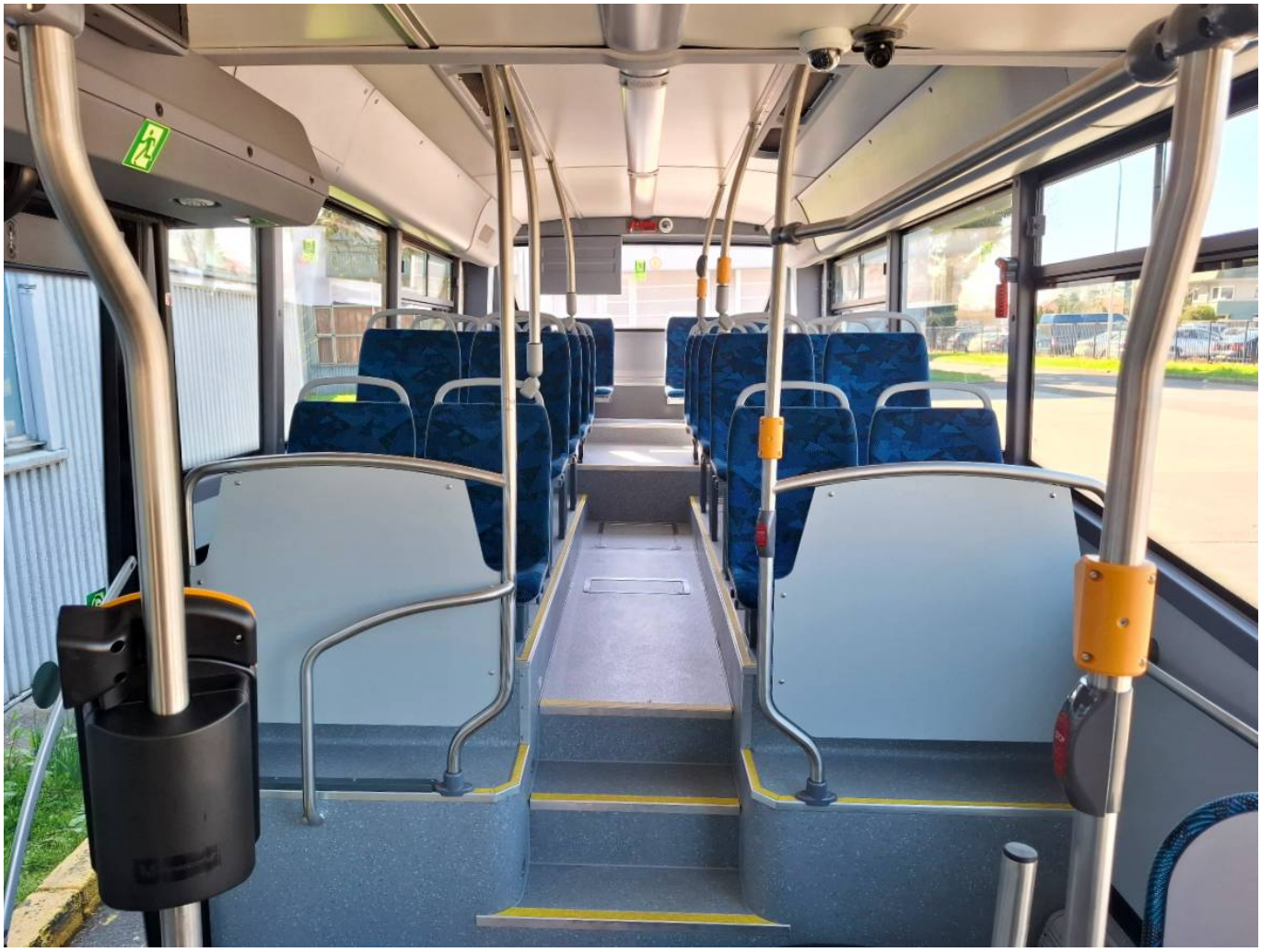
V rámci stanovených cílů na snižování emisí při pořizování vozidel z veřejných prostředků dle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1161 (tzv. *Clean Vehicle Directive*) není Chorvatsko příliš tlačeno k tomu, aby muselo nové elektrobusy a nízkoemisní autobusy (kam spadají CNG vozy a hybridy, včetně – při troše kreativity – mild hybridů) ve velkém pořizovat, neboť má ze zemí evropské sedmadvacítky jeden z nejnižších závazků na úrovni pouhých 27 % (z toho 13,5 % musí připadat na vozidla bezemisní), zatímco například v případě České republiky jde o 41 % (20,5/20,5 %) a na Slovensku o 34 % (17/17%). Dosud tak i chorvatská metropole elektrobusy a vodíkové autobusy pouze testovala.

Pohled do interiéru směrem ke kabině řidiče. (zdroj: ZET)

Už v prosinci 2022 bylo možné v ulicích potkat vodíkový autobus z produkce portugalské společnosti CaetanoBus (Toyoty) a krátce po něm i článkový elektrobus od čínského Higeru, v říjnu 2023 zde byl testován jeden z předváděcích vozů Iveco Crossway LE ELEC v městské verzi (RZ: ZG 8604-JI) a v dubnu 2024 si mohli cestující vychutnat i testovací MAN Lion’s City 12 E. K vypsání výběrového řízení na dodání prvních čtyř elektrobusů došlo až v listopadu 2024, přičemž poptávány byly vozy sice v městském provedení, avšak dvojice z nich měla odpovídat 100% nízkopodlažnímu třídveřovému modelu a dvojice částečně nízkopodlažní verzi pouze se dvěma dveřmi. Odhadovaná hodnota zakázky činila 3 mil. €, finální vysoutěžená suma se má pohybovat kolem 2,5 mil. €.

Zatímco zakázka na běžné třídveřové vozy skončila nakonec u MANu, který by měl své dva elektrické „lvy“ předat do léta letošního roku, dvojice částečně nízkopodlažních autobusů – každý z nich v hodnotě 448 000 € bez DPH (cca 11,42 mil. Kč) – byla objednána u Iveca. První z těchto vozů (RZ: ZH 3824-KI; ev. č. 871) byl slavnostně prezentován dne 29. 3. 2025 a dne 5. 4. vyrazil na linku č. 113 spojující konečné Ljubljanica a Jarun. Volba právě této linky nebyla náhodná, neboť vede do oblíbené rekreační oblasti Záhřebanů, jíž vévodí místní jezero, a tak zde může být elektrobus prezentován coby zachránce místní fauny a flory. Na téže lince by se měl objevit i druhý dodaný Crossway LE CITY ELEC, jehož dodání je očekáváno ještě v průběhu dubna. Elektrické Lions’y City 12 E by oproti tomu měly zamířit na linku 140 (Mihaljevac – Sljeme), jež je rovněž vedena do primárně rekreační oblasti.

…a do zadní části autobusu. (zdroj: ZET)

Zajímavostí je, že první záhřebský elektrický Crossway LE CITY ELEC ev. č. 871 je jedním z dříve vyrobených předváděcích vozů, neboť je vyhotoven ještě ve starším designu, zatímco sériová produkce elektrických Crosswayů běžela od počátku s novou maskou. Připomeňme, že Iveco vyrobilo první elektrické low entry Crosswaye již v roce 2021, oficiální prezentace nového typu se ale konala až na Busworldu v říjnu 2023. V prosinci roku 2024 poté do nabídky přibyl (již méně okázale) také klasický elektrický Crossway.

Elektrobusy Crossway LE CITY ELEC zakoupené městským dopravcem ZET mají dvoje dvoukřídlé dveře a pojmou 68 cestujících, z toho 35 sedících. Ve výbavě nechybí klimatizace a USB nabíjecí porty. Pohon zajišťuje motor od Siemensu o výkonu 240 kW, baterie jsou postaveny na bázi článků NMC a mají kapacitu elektrické energie 416 kWh, což má podle výrobce postačovat na dojezd až 310 km, nicméně je nutné se smířit s tím, že uvedená hodnota platí pouze za ideálních podmínek. Nabíjení je realizováno pouze standardizovaným systémem CCS Combo 2 z mobilní nabíječky situované v garážích dopravce.

A ještě jeden výřez z nahrávky, tentokrát zezadu. (zdroj: ZET)

První čtyři elektrobusy by měla brzy doplnit početnější flotila, kterou by rádo město zakoupilo za přispění EU. S počtem bezemisních vozů Záhřeb v uplynulých letech různě žongloval, když nejprve uváděl záměr pořídit 100 elektrobusů, poté 70 elektrobusů a vodíkových autobusů a nyní se hovoří o pouze 60 kusech (znovu pouze v podobě elektrobusů). Pokud bude dotace na projekt přiklepnuta, předpokládá se vypsání výběrového řízení a dodávka všech šesti desítek elektrických autobusů již v průběhu roku 2026.

Url: Chorvatsko má první elektrobus. Elektrický Crossway LE